

Huisonderwijs

Wat is huisonderwijs?

- elk onderwijs,
- gegeven aan leerplichtige leerlingen,
- buiten een erkende school (door de Vlaamse, Franse of Duitstalige Gemeenschap). Deze school kan al dan niet bijkomend gesubsidieerd/gefinancierd zijn.
- als gevolg van een beslissing van de ouders.

Zo kunnen ouders (of diegenen die het ouderlijk gezag hebben) bvb. beslissen om de leerling *thuis* individueel te laten les volgen; in een *privé- school*** of in een *vereniging van ouders* die huisonderwijs organiseren/betalen voor een groep kinderen.

Ook onderwijs aangeboden binnen gemeenschapsinstellingen wordt beschouwd als huisonderwijs.

Aangezien de combinatie 'Huisonderwijs' + 'Inschrijving in een erkende school/CDO' niet mogelijk is, kan een leerling geen huisonderwijs volgen voor DBSO. Voor de werkcomponent is immers een inschrijving in een erkende school noodzakelijk.

Ook binnen Leertijd is huisonderwijs niet mogelijk.

Algemene voorwaarden voor huisonderwijs?

- Jaarlijks een 'verklaring van huisonderwijs' invullen zolang het kind huisonderwijs volgt
- De verklaring tijdig bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) indienen
- Verplichte inschrijving van de leerplichtige leerling in een examenschool (basisonderwijs) of bij de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap (secundair onderwijs)
- Verplicht deelnemen, op vaste tijdstippen, aan examens van de Vlaamse Examencommissie tenzij het CLB uitdrukkelijk vrijstelling geeft
- Controle van de onderwijsinspectie aanvaarden.

Hoe/Wanneer het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)*** informeren?

Ten laatste de 3^e schooldag van het schooljaar waarin de leerplichtige start met huisonderwijs, dienen de ouders een [Verklaring van huisonderwijs \(docx, 3 p.\)](#) in bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten.

Ze gebruiken hiervoor het juiste formulier en geven bijkomende informatie over het huisonderwijs.

Enkel voor volgende privé- scholen is geen verklaring nodig: Europese scholen, internationale scholen die gelijkwaardige studiebewijzen leveren, internationale scholen die geaccrediteerd zijn door het IB (International Baccalaureate) te Genève, scholen gelegen in het buitenland.

Waarin verschilt huisonderwijs van gewoon onderwijs?

Ze verschillen op vlak van de 'organiserende instantie'.
De leerling voldoet via huisonderwijs *enkel* aan de leerplicht.

-Zo komen de jaren huisonderwijs NIET in aanmerking om te bepalen welke jaren de leerling reeds heeft afgelegd. Zo telt de periode van huisonderwijs bv. *niet* mee als volbrachte jaren wanneer de leerling overstapt naar het reguliere systeem van leren en werken.

-Omdat je geen enkel officieel bewijs van opleiding, praktische ervaring of van het beheersen van leerstof verwerft, moet je op vaste momenten deelnemen aan examens van de EC. Enkel wanneer je via de EC een getuigschrift/diploma behaalt, heb je een bewijs voor het afgelegde onderwijstraject.

Controle van huisonderwijs

De onderwijsinspectie controleert de kwaliteit van het huisonderwijs.

Je bent verplicht de inspectie toe te laten. Wanneer de controle door de Onderwijsinspectie niet aanvaard wordt of wanneer 2X na elkaar blijkt dat de minimumeisen niet worden bereikt, moet de leerling zich verplicht opnieuw inschrijven in het reguliere onderwijs.

Volgende *minimumeisen* worden aan huisonderwijs gesteld:

- de ontplooiing van de talenten/ volledige persoonlijkheid/lichamelijke vermogens van het kind
- de voorbereiding op een actief leven als volwassene
- de ontplooiing van eigen culturele waarden
- het bijbrengen van respect voor de rechten van de mens en de culturele waarden van anderen

Meer info over de of [Controle op het huisonderwijs – beoordelingskader \(pdf, 2 p.\)](#) .

Start huisonderwijs

Algemeen: Leerplichtige kinderen starten *in het begin* van het schooljaar met huisonderwijs

Uitzonderlijk: In de loop van het schooljaar overstappen naar huisonderwijs kan enkel in volgende gevallen:

1. Wanneer de leerling zich in de loop van het schooljaar domicilieert in Vlaanderen of Brussel;
2. Wanneer de leerling in de loop van het schooljaar naar het buitenland gaat terwijl hij/zij gedomicilieerd blijft in Vlaanderen of Brussel;
3. Wanneer het **CLB** dat de leerling begeleidt, geen gemotiveerd **bezwaar** indient tegen de overstap naar huisonderwijs.

Toelichting:

Ouders zijn verplicht het CLB op de hoogte brengen van de geplande overstap en hen de nodige informatie te geven. De wijze waarop dit dient te gebeuren is niet vastgelegd. AgODi informeert de ouders over deze verplichting via de algemene website

(<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/huisonderwijs-voor-leerplichtige-leerlingen>).

Een **gemotiveerd** CLB- bezwaar moet **binnen de 10 werkdagen nadat** het centrum door de ouders op de hoogte werd gebracht, bezorgd worden aan de ouders + (een kopie) ingediend zijn bij AgODi***.

-Via welk formulier deelt het CLB zijn bezwaar mee aan de ouders en AgODi***?

Via het [modelformulier](#). De motivatie wordt hier niet in opgenomen.

Als het CLB geen bezwaar heeft hoeft het geen melding te doen aan AgODi.

-Moeten ouders die hun kind (gedomicilieerd in Vlaanderen of Brussel) tijdens het schooljaar willen laten overstappen naar huisonderwijs, het CLB verwittigen?

Ja , het CLB dat het betrokken kind begeleidt moet verwittigd worden.(Er wordt nergens vastgelegd hoe deze verwittiging dient te verlopen).

-Kan het kind tijdens het schooljaar overstappen naar huisonderwijs als het CLB een bezwaar indient?

Neen. Ouders kunnen, wanneer ze niet akkoord zijn, enkel naar de Raad van State gaan.

-Wat gebeurt er als een kind in de loop van het jaar overstapt naar huisonderwijs zonder dat het CLB hiervan op de hoogte is?

Indien de leerling nog ingeschreven is in de school, brengt AgODi de vroegere school op de hoogte. Het is de bedoeling dat deze de informatie doorspeelt aan het CLB.

Indien het CLB hier nog niet van op de hoogte werd gebracht, beginnen de 10 werkdagen om een bezwaar te formuleren bij AgODi pas te lopen van zodra het CLB op de hoogte is gesteld, ook al volgt de leerling op dat moment reeds huisonderwijs. . Gevolg kan een controle zijn door de onderwijsinspectie.

-Wanneer kan een leerling opnieuw starten met huisonderwijs nadat het door de Inspectie van Onderwijs eerder is moeten stoppen?

Het hervatten kan maar als de Onderwijsinspectie hiervoor toelating geeft. Dit gebeurt als de tekortkomingen die bij de controles werden vastgesteld, worden/zijn weggewerkt en/of als het kind voldoet aan de voorwaarden.

Verplicht deelnemen aan examens van de Examencommissie (EC) van de Vlaamse Gemeenschap*

Kinderen die huisonderwijs volgen, **moeten** op vaste tijdstippen deelnemen aan examens van de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap:

Voor het behalen van het getuigschrift basisonderwijs (BaO)****:

Schrijf je kind in bij de EC ten laatste in het schooljaar waarin het (vóór 1 januari) **11 jaar** wordt.

Als je kind niet tijdig is ingeschreven bij de EC, ben je verplicht het in te schrijven in een door de overheid erkende school.

Je kind moet ten laatste in het schooljaar waarin het (vóór 1 januari) **13 jaar** wordt het getuigschrift BaO **behalen**.

Voor het behalen van het getuigschrift van de 1e graad secundair onderwijs (SO)*****:

Inschrijven bij de EC moet ten laatste gebeuren in het schooljaar waarin je (vóór 1 januari) **15 jaar** wordt.

Je moet in het schooljaar waarin je **16 jaar** wordt (vòòr 1 januari) minstens het getuigschrift van de 1e graad **behalen** via de Examencommissie.

-Wat als de leerling niet slaagt ?

Als een kind niet slaagt om het getuigschrift te behalen binnen de verplichte periode, *moet* het ingeschreven worden in een door de overheid erkende school.

Dit moet ook gebeuren als een kind tot 2 maal toe niet slaagt.

-Wat verstaat men onder 'een door de overheid erkende school'?

Een school voor voltijds onderwijs, een centrum voor Deeltijds onderwijs of SYNTRA. De instelling dient erkend, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse, Franstalige of Duitstalige gemeenschap.

-Wat als de leerling te laat wordt ingeschreven bij de EC?

Dan moet de leerling worden ingeschreven in een door de overheid erkende school. (cfr. antwoord hierboven)

-Kan mijn kind veel vroeger deelnemen aan de examens van de EC?

Vanaf de jaar waarin een kind **9** wordt, kan het deelnemen aan de examens en het getuigschrift basisonderwijs behalen via een Examencommissie.

-Vrijstelling om de verplichte examens bij de EC af te leggen kan alleen als:

- 1) de leerling een buitenlands studiebewijs heeft dat door NARIC-Vlaanderen als gelijkwaardig wordt beschouwd aan minstens het getuigschrift dat het moet behalen (niveau basisonderwijs /1^e graad secundair onderwijs (of hoger)).
- 2) het CLB de leerling *uitdrukkelijk* een vrijstelling geeft aan je kind omdat het door een mentale handicap of ernstige leerstoornis niet in staat is de examens met succes af te leggen; Het CLB brengt ouders en AgODi*** op de hoogte van de beslissing (positief/negatief). Deze blijft geldig tijdens de volledige schoolloopbaan van de leerplichtige. In dit geval verwerft de leerling geen getuigschrift.

-Welk CLB oordeelt over deze vrijstelling want deze leerlingen hebben geen CLB?

Deze leerlingen volgen al huisonderwijs en worden bijgevolg niet begeleid door een CLB. De ouders kunnen zich wenden tot een CLB naar keuze. Het is niet verplicht maar wel aangewezen deze vraag schriftelijk te noteren (ouders en/of CLB).

-Welke leerlingen kunnen een vrijstelling bekomen van het CLB?

Enkel leerplichtige leerlingen die psychisch of fysisch niet in staat zijn examens met succes af te leggen. Bv. leerlingen met een mentale handicap, een ernstige leerstoornis, schoolse vertraging ... Het CLB levert de vrijstelling.

Zie: [https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/huisonderwijs-controle-en-examen + decreet basisonderwijs](https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/huisonderwijs-controle-en-examen+decreetbasisonderwijs), artikel 26/bis 2.

Het CLB gebruikt voor de vrijstellingen ofwel standaarddocumenten van het eigen CLB ofwel de documenten op <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/formulieren/> → CLB → Huisonderwijs.

Stoppen met huisonderwijs

Tijdens het schooljaar kan je huisonderwijs stopzetten door je kind in te schrijven in een reguliere school of centrum en het bewijs hiervan te bezorgen aan AgODi***.

Kunnen kinderen die huisonderwijs volgen begeleiding krijgen van het CLB?

Leerlingen die huisonderwijs volgen moeten naar het CLB voor een systematisch contact (=medisch onderzoek). Het CLB biedt ook gratis vaccinaties aan. Mits toestemming worden deze toegediend tijdens een systematische contact.

Zie: Decreet leerlingenbegeleiding ;2.3, 2.4,5 + 6 - <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=15157>

En wat met....

leerlingen in Internationale/Europese scholen? Dit zijn ook (privé-)scholen. Moeten zij ook voldoen aan de voorwaarden van huisonderwijs?

Onderwijs dat wordt georganiseerd

- in een Europese school;
- in een Internationale school geaccrediteerd door het International Baccalaureate (IB) te Genève ;
- in een Internationale school waarvan de studiebewijzen als gelijkwaardig worden beschouwd;
- in een school gelegen in het buitenland;

valt *niet* onder de maatregelen van dit decreet. Deze instellingen zijn gebonden aan een Europese of Internationale regelgeving.

leerlingen die onderwijs volgen in een gemeenschapsinstelling voor observatie en opvoeding, in een onthaal- en oriëntatiecentrum, in een observatiecentrum of in een jeugdgevangenis? Moeten zij aan dezelfde voorwaarden voldoen als leerlingen die huisonderwijs volgen?

Neen. Deze instellingen zijn gebonden aan een andere regelgeving.

Is 'tijdelijk onderwijs aan huis' (TOAH), 'permanent onderwijs aan huis' (POAH) en het 'statuut van vrije leerling' hetzelfde als huisonderwijs?

Neen. Lees de definities in de Moeilijke woordenlijst op onderwijsskiezer.

Meer info op [deze website](#).

*De regelgeving i.v.m. huisonderwijs + *verplichte deelname aan examens van de Examencommissie* geldt voor leerlingen, geboren vanaf 2002.

**Een school die NIET erkend is, NIET gefinancierd of gesubsidieerd wordt door de Vlaamse /Franse of Duitstalige Gemeenschap.

*** *Agentschap voor Onderwijsdiensten(AgODi)*
Afdeling Basisonderwijs en CLB
Bea De Cuyper- Tel: 02 553 04 04- - huisonderwijs.agodi@vlaanderen.be
Afdeling Scholen Secundair Onderwijs en Deeltijds Kunstonderwijs
Tamara Christens- Tel: 02 553 88 84- - huisonderwijs.agodi@vlaanderen.be

**** Stel i.v.m. behalen getuigschrift basisonderwijs:
Leerling werd 11 jaar op 27 november 2016
Je schrijft het ten laatste in vóór juni 2017 (= schooljaar 2016-2017, waarin het kind vóór 1 jan 11 wordt)
Je kind doet examens in juni 2017...en... is niet geslaagd
Je kind moet ten laatste slagen in het schooljaar waarin het vóór 1 januari 13 j wordt
Dat is op 27 november 2018 (schooljaar 2018-2019)
Je kind moet het getuigschrift BaO behalen in juni 2019!

***** Stel i.v.m. behalen van getuigschrift 1^e graad secundair onderwijs:
Leerling wordt 15 j op 15 februari 2018 (schooljaar 2017-2018)- ten laatste ingeschreven zijn in 2018-2019
Leerling wordt 16 j op 15 februari 2019 (schooljaar 2018-2019)- ten laatste getuigschrift 1^e graad behalen in schooljaar 2019-2020

Leerling wordt 15 j op 15 november 2018 (schooljaar 2018-2019)- ten laatste ingeschreven zijn in 2018-2019
Leerling wordt 16 j op 15 november 2019 (schooljaar 2019-2020)- ten laatste getuigschrift 1^e graad behalen in schooljaar 2019-2020

leerplichtcontrole@vlaanderen.be

AGODI: Rapport Huisonderwijs

November 2019